

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Jiřího Vyvadila a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobců **a) Z. K., b) PharmDr. J. K.**, zastoupeni JUDr. Ladislavem Sedlákem, advokátem se sídlem v Humpolci, Nerudova 185, proti žalovanému **Ministerstvu zdravotnictví**, se sídlem v Praze 2, Palackého nám. 4, v řízení o návrhu na obnovu řízení ve věci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. 5 A 70/2002, o námitce podjatosti,

t a k t o :

Soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslav Hnízdlil **je vyloučen** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Nejvyššího správního soudu pod sp. zn. Na 50/2005.

O d ů v o d n ě n í :

V řízení o návrhu na obnovu řízení ve věci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. 5 A 70/2002, namítli žalobci podjatost soudce Nejvyššího správního soudu JUDr. Bohuslava Hnízdlila, neboť zastupuje jako obecný zmocněnec paní J. S. ve věcech vedených u Okresního soudu v Havlíčkově Brodě pod sp. zn. 10 C 54/2001, sp. zn. 8 C 176/2004, sp. zn. 11 C 60/2001 a sp. zn. 22 D 694/2003, přičemž ve všech těchto věcech právní zástupce žalobců JUDr. Ladislav Sedlák zastupuje protistranu pana M. M. V těchto věcech se jedná o majetkové spory v rodině účastníků, které jsou doprovázeny poměrně značným emočním napětím. Z tohoto důvodu mají žalobci za to, že pro vztah soudce k jejich zástupci by měl být JUDr. Bohuslav Hnízdlil z rozhodování v této věci vyloučen.

Soudce JUDr. Bohuslav Hnízdlil se vyjádřil, že JUDr. Ladislava Sedláka zná pouze z výše uvedených soudních řízení, v nichž zastupuje svou manželku. Emoční napětí v uvedených věcech podle jeho názoru nijak nepřekračuje míru obvyklou v majetkových sporech mezi sourozenci. Tímto zastupováním není jeho vztah k JUDr. Ladislavu Sedlákově nijak ovlivněn. K věci samé a účastníkům řízení žádný vztah nemá.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním

řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen "Listina") a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen "Úmluva"), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezaujatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o níž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi nalezla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně existují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce disponuje určitým, nikoliv nezaujatým, vztahem k věci, případně účastníkům.

Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv pouze na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání, ale rozhodování o této otázce se musí díť výlučně na základě hlediska objektivního. To znamená, že otázka podjatosti nemůže být postavena nikdy zcela najisto. Nelze ovšem vycházet pouze ze subjektivních pochybností osob zúčastněných na řízení, nýbrž i z právního rozboru skutečností, které k těmto pochybnostem vedou.

V projednávané věci jde o posouzení nestrannosti soudce ve věci, kdy tento soudce zastupuje jako obecný zmocněnec svoji manželku v několika věcech vedených u Okresního soudu v Havlíčkově Brodě a právní zástupce žalobců zastupuje v těchto věcech protistranu, přičemž se jedná o majetkové spory v rodině účastníků, které jsou doprovázeny poměrně značným emočním napětím.

V projednávané věci se sice tento soudce necítí subjektivně podjatý ve vztahu k věci, k účastníkům řízení či jejich zástupci, ale tato skutečnost nic nemění na tom, že u něj objektivně existuje určitý vztah k právnímu zástupci žalobců. Reálně zde jsou tedy dány okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že tento soudce určitým, nikoliv nezaujatým, vztahem k právnímu zástupci žalobců disponuje.

Proto Nejvyšší správní soud námitce podjatosti soudce vyhověl a rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. června 2005

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu